

Ενότητα Β΄ - Κεφάλαιο 5

Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί

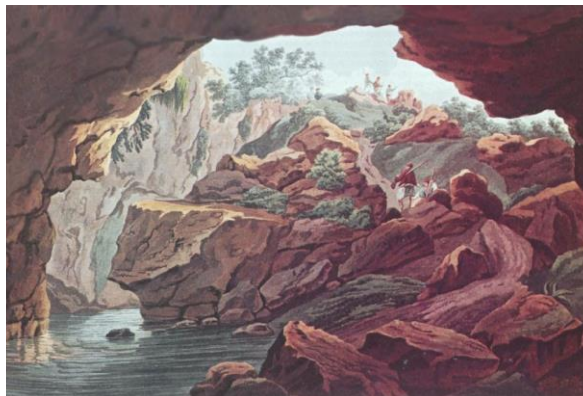
ΚΛΕΦΤΕΣ

Στην διάρκεια της Τουρκοκρατίας κάποιοι άνθρωποι αποφάσιζαν να καταφύγουν στα βουνά, για να ζουν πιο ελεύθερη ζωή, μακριά από την καταπίεση των Τούρκων.

Στην συνέχεια ακολουθούσαν τον δρόμο της παρανομίας και γίνονταν **κλέφτες**.

Οι κλέφτες για να επιβιώνουν έκαναν επιδρομές εναντίον των χωριών.

Επειδή οι επιδρομές τους στρέφονταν κυρίως **εναντίον των Τούρκων και των κοτζαμπάσηδων**, με τα χρόνια έγιναν **αγαπητοί στον λαό**.

Λημέρι Κλεφτών

Κλέφτης

- Οι απλοί άνθρωποι θαύμαζαν την **λεβεντιά** και την **παλικαριά** τους και τους θεωρούσαν ήρωες, και αυτό φαίνεται από τα πολλά δημοτικά τραγούδια που τους εξυμνούν.
- Τα **λημέρια** τους (τα καταφύγιά τους) τα είχαν σε δύσβατα μέρη, για να μην τους ενοχλούν οι Τούρκοι.
- Ήταν οργανωμένοι σε μικρές ομάδες· η κάθε μία είχε τον δικό της **καπετάνιο** (αρχηγό) και το δικό της **μπαϊράκι** (σημαία).
- Για λόγους ασφάλειας, συχνά αναγκάζονταν να αλλάζουν λημέρια.
- Παντού τοποθετούσαν **καραούλια** (σκοπιές).
- Πολεμούσαν με **γιουρούσια** (αιφνιδιαστικές επιθέσεις), στήνοντας ενέδρες στους εχθρούς. Αυτός ο τρόπος πολέμου ονομάστηκε **κλεφτοπόλεμος**.

ΑΡΜΑΤΟΛΟΙ

Προκειμένου να αντιμετωπίσουν τους κλέφτες, οι Τούρκοι είχαν συστήσει ειδικά στρατιωτικά σώματα, τους **αρματολούς**. Αυτοί αναλάμβαναν την φύλαξη μιας περιοχής που ονομαζόταν **αρματολίκι**.

Συχνά, πολλοί αρματολοί –ιδιαίτερα από τότε που ξέσπασε η Ελληνική Επανάσταση– εγκατέλειπαν τις θέσεις τους και, μαζί με τους στρατιώτες τους, πήγαιναν με το μέρος των κλεφτών.

Συχνό ήταν, επίσης, και το αντίστροφο: οι κλέφτες να γίνονται αρματολοί για κάποιο διάστημα, και αργότερα να ξαναγίνονται κλέφτες.

Φημισμένοι κλέφτες και αρματολοί, «κλεφταρματολοί» όπως έγιναν γνωστοί με μία λέξη, ήταν ο **Θεόδωρος Κολοκοτρώνης**, ο **Οδυσσεάς Ανδρούτσος**, ο **Γεώργιος Καραϊσκάκης**, ο **Αθανάσιος Διάκος**, ο **Νικηταράς**, ο **Μάρκος Μπότσαρης**, ο **Λάμπρος Τζαβέλλας**, ο **Κατσαντώνης**, ο **Νικοτσάρας**, και πολλοί άλλοι.

Αρματολός

Οι Κλέφτες και οι Αρματολοί, οι «κλεφταρματολοί», με την δράση και τα κατορθώματά τους έδιναν κουράγιο στους ραγιάδες και, όταν ήρθε η ώρα του μεγάλου ξεσηκωμού, αποτέλεσαν τον πυρήνα των αγωνιστών της ελευθερίας.

Από το σχολικό βιβλίο:

1. Διαβάζουμε από τις «Πηγές» (βελ. 42) μια αναφορά του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη για τους Κλέφτες, και ένα δημοτικό τραγούδι για τον Νικοτσάρα.
2. Διαβάζουμε στην «Ματιά στο παρελθόν» (βελ. 42) για τον Νικοτσάρα, μία χαρακτηριστική περίπτωση κλεφταρματολού (αρματολού που μεταπήδησε στην πλευρά των κλεφτών).
3. Βλέπουμε τους πίνακες ζωγραφικής που αναφέρονται στους κλέφτες και τους αρματολούς (βελ. 40 & 43).

Ερωτήσεις κατανόησης

1. Γιατί πολλοί άνθρωποι κατέφυγαν στις ορεινές περιοχές μετά την κατάκτηση από τους Τούρκους;
2. Πώς κάποιοι άνθρωποι από «κλέφτες» έφτασαν να γίνουν ήρωες και να τραγουδηθούν από τον λαό;
3. Τι ήταν οι αρματολοί; Ποια σχέση είχαν με τους κλέφτες;
4. Γιατί οι λέξεις «Κλέφτης» και «Αρματολός» κατέληξαν να σημαίνουν το ίδιο πράγμα; Και γιατί κατέληξαν να αποτελούν τίτλους τιμής για τους Έλληνες εκείνη την εποχή;

